Umění spojovat. Tři vědci převzali za svou práci medaile Akademie věd ČR

22.3.2024 - Zuzana Dupalová | Akademie věd České republiky

Eva Zažímalová zdůraznila, že laureáti zanechali ve vědě výraznou stopu a dodnes posouvají její hranice. „Všechny čestné medaile, jež naše instituce uděluje, nesou jména českých učenců, kteří se významně zasloužili o rozvoj jejich oborů. Do svých disciplín se podobně silně vepisují také vědci, kteří je dnes získávají."

Propojováním k porozumění

„Archeologie má výhodu, že zaujme. Zároveň je ale jedním z mála oborů, které lidem vstupují do života i domovů, a ne vždy bývá vítaná. Musíme proto veřejnosti vysvětlovat, jaký smysl má naše práce," poznamenal laureát medaile Vojtěcha Náprstka za zásluhy v popularizaci vědy ředitel pražského Archeologického ústavu AV ČR Jan Mařík.

O zpřístupňování archeologie veřejnosti se Jan Mařík přičinil významně – pomáhal například vytvořit aplikace s rozšířenou realitou a spolupořádá akci Archeologické léto. Podílel se také na vzniku portálu pro amatérské archeology AMČR–PAS a spolupracuje na vytváření nového památkového zákona.

Jak vyzdvihl v laudatiu jeho kolega Jaroslav Řídký, Jan Mařík dokáže spojovat nejen odborníky a laiky, ale také vědce mezi sebou: „Archeologové se dělí do různých skupin – teoretické, muzejní, klasické a další. Jan Mařík je asi jediným archeologem, který zná všechny skupiny a dokáže je propojit."

Jan Mařík

Příroda z různých perspektiv
Geologie, zoologie, paleontologie i obecná biologie. Paleta zájmů Ivana Horáčka, který v současnosti pracuje na katedře zoologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, je jedinečná. „Fascinující rozsah jeho působení dokresluje i jeho zájem o filozofii, psychologii a psychoanalýzu, teorii a praxi výtvarného umění, poezii a hudbu," doplnil Stanislav Čermák z Geologického ústavu AV ČR.

Během dřívějšího působení v Geologickém ústavu AV ČR vytvořil Ivan Horáček mimořádnou platformu multidisciplinárního studia přírody. Za vědeckou práci, která měla dopad na další směřování přírodních věd v Česku a vedla k rozvoji české geologie, mu Akademie věd ČR udělila medaili Františka Pošepného za zásluhy v geologických vědách. „Ocenění vnímám jako vyjádření zájmu o propojení různých disciplín, biologie i neživé přírody," podotkl laureát.

Ivan Horáček

Stavitel mostů
Medaili Františka Palackého za zásluhy v historických vědách obdržel německý medievista a slavista Christian Lübke. Zaměřuje se především na dějiny a kulturu středovýchodní Evropy. Ve spolupráci s českými akademickými pracovišti se podílel na mezinárodních projektech, které se zabývaly specifiky historického vývoje střední Evropy.

Jeho zásadní roli v proměně české historiografie a medievistických studií po roce 1989 zdůraznila Eva Doležalová z Historického ústavu AV ČR, který vědce na ocenění navrhl. „Považujeme ho za

stavitele mostů mezi výzkumnými centry, projekty i lidmi ve střední Evropě," dodala.

Christian Lübke vzpomněl na české archeology, s nimiž spolupracoval. „Důležitou roli v tomto ohledu sehrál Leibnizův ústav pro dějiny a kulturu východní Evropy (GWZO). Spolupráce s českou Akademií věd se ještě více rozvinula poté, co jsem se stal v roce 2007 ředitelem instituce." Více o české spolupráci s GWZO najdete zde.

Christian Lübke

Více informací o čestných medailích naleznete na webových stránkách AV ČR.

https://www.avcr.cz/cs/o-nas/aktuality/Umeni-spojovat-00001.-Tri-vedci-prevzali-za-svou-praci-medaile-Akademie-ved-CR